

EFFEKTRAPPORT
2024
MILJÖVERKSTAN FLATEN

miljöverkstan
FLATEN

MILJÖVERKSTANS EFFEKTRAPPORT 2024

Innehållsförteckning

Året som gått	3
Om Miljöverkstan.....	4
Året i siffror.....	5
Höjdpunkter från samarbeten....	6
Vår vision och mission.....	8
Vad vi åstadkommit 2024.....	10
Våra verksamhetsområden.....	11
Äventyrsgruppen	
Friluftsliv som funkar	
Skolverksamheten	
Fritid för fler i Skarpnäck	
Globala målen.....	19
Vårt interna miljöarbete.....	20
Resurser och finansiering	22
Organisation.....	24

©MILJÖVERKSTAN FLATEN 2024.

FORMGIVNING JANA ERIKSSON

BILDER JANA ERIKSSON, LISA BERENFELDT,
MAJA LÖFGREN, LISA ADELSKÖLD

MILJOVERKSTAN.SE | INFO@MILJOVERKSTAN.SE |
FRAKTFLYGARGATAN 16, 128 30 SKARPNÄCK

ÅRET SOM GÅTT

Under året har Miljöverkstan haft möjlighet att fokusera på vår kärnverksamhet och utveckla den. Vi har stärkt interna strukturer, vidareutvecklat metoder och framför allt genomfört en mängd aktiviteter för våra målgrupper.

Under 2024 har vi upplevt att det funnits ett särskilt stort behov av vår verksamhet. Samhällsklimatet har blivit tuffare och med en hårdnande politisk debatt om vem som ska få skydd och få stanna i landet. Då har det känts ännu viktigare att visa våra deltagare att naturen och våra aktiviteter är öppna för alla.

En central del av vårt uppdrag är att göra friluftslivet mer inkluderande och tillgängligt. Det gör vi genom att arrangera friluftaktiviteter för barn och unga som annars sällan får chansen att komma ut i naturen. Men också genom att stötta andra föreningar och organisationer i deras arbete för ökad inkludering. Under 2024 har vi färdigställt två tipsmaterial med konkreta metoder och verktyg för att skapa mer inkluderande aktiviteter. Vi har även tagit fram riktlinjer för hur föreningar och förvaltningar kan samverka för ett mer öppet föreningsliv.

Vi hoppas att detta arbete gör skillnad – på många plan!

OM MILJÖVERKSTAN

Miljöverkstan är en förening som jobbar för att natur och friluftsliv ska vara tillgängligt för fler. Vi driver projekt som bidrar till att människor får upplevelser i naturen och möjligheter att prova på friluftsliv. Vi verkar också för att fler perspektiv och erfarenheter av friluftsliv ska synas och höras och bidra till utvecklingen av ett mer inkluderande friluftsliv i Sverige.

Verksamheten riktar sig till barn och unga upp till 25 år. Föreningen har funnits sedan 2015 och har sin bas i Skarpnäck i Stockholm och i Flatens naturreservat.

ÅRET I SIFFROR

132

utomhusaktiviteter
anordnade Miljöverkstan under året

1412

barn och unga har varit med på de
aktiviteterna

32

skolklasser har besökt oss
på en utedag i Flatens
naturreservat

20

aktiviteter gjordes i samverkan
med en annan förening eller
organsiation

36

Nationaliteter har
representerats

HÖJDPUNKTER FRÅN SAMARBETEN 2024

Tillsammans med Briggen Tre Kronor gav vi oss ut på havet och fick segla, samarbeta och övernatta i skeppet.

En väldigt populär skridskotur genomfördes tillsammans med Kompis Sverige.

Miljöverkstan blev inbjudna att medverka till **Kanotförbundets** satsning för att nå ut till nya målgrupper. Tillsammans med kanotföreningen **Fridhemskanotisterna** fick vi också prova på att paddla kajak.

Vi besökte **Fryshuset** och **Skatenation** och fick prova på skate och under sommaren blev vi inbjudna till klätterkollo i Flaten.

Av Cykelfrämjandet fick vi låna massa mountainbikes som möjliggjorde roliga cykeläventyr för Äventyrsgruppen

Musik i skogen! Songlines kom till oss och vi lagade mat och sjöng en mörk höstkväll.

Tack vare **Idrottsförvaltningen i Stockholm stad** kunde vi både ha simskola en gång i veckan och åka skridsko i Husby ishall.

Tillsammans med en mängd föreningar i Skarpnäck arrangerade Miljöverkstan och Skarpnäcks stadsdel en föreningsfestival där barn och unga fick testa på aktiviteter som erbjuds i stadsdelen.

VÅR VISION OCH MISSION

Vår vision är ett friluftsliv för alla. Ett friluftsliv där du känner dig välkommen oavsett tidigare erfarenheter, ekonomiska resurser eller sociala nätverk. Som det ser ut idag är friluftslivet snävt med normer och uttryck som exkluderar. Det råder brist på kunskap och insikt vad som faktiskt exkluderar och vad vi kan göra åt det.

Miljöverkstan arbetar för att fler ska få komma ut i naturen genom att ordna aktiviteter för grupper som fått färre chanser att komma ut. Vi sprider också kunskap och inspiration kring hur andra organisationer kan öppna upp och skapa inkludering i sin verksamhet.

Naturen kan ge oss människor så mycket. Välbefinnande i kropp och själ och möjligheter att lära oss nya saker och utmana oss själva. Det är en fantastisk plats för möten och att lära känna nya människor. Såklart ska alla ha tillgång till detta fantastiska!

“Kommunikationen mellan oss deltagare har varit det bästa med hela aktiviteten, vi har alla tagit hand om varandra. Stämningen har varit 20 av 10!”

/Deltagare i Äventyrsgruppen

**VAD VI
ÅSTADKOMMIT 2024**

VÅRA VERKSAMHETSOMRÅDEN

ÄVENTYRSGRUPPEN

Äventyrsgruppen unga som nyligen kommit till Sverige. Vi bjuder in till utomhusäventyr året runt, på helger och lov. Tillsammans utforskar vi naturen – från Stockholms grönområden till längre resor runt om i landet.

Många av deltagarna har erfarenhet av natur från sina hemländer men behöver lite guidning för att förstå hur friluftslivet fungerar i Sverige. Här får de chansen att prova på allt från skidåkning och skridskor till paddling, cykling och tältning. För de som inte kan simma eller cykla börjar vi från grunden, med cykel- och simskola. Ingen behöver köpa egen utrustning – vi har allt från yllesockor till cyklar att låna ut.

Det viktigaste för oss är att ha kul tillsammans! Våra aktiviteter handlar lika mycket om skratt och gemenskap som nya friluftserfarenheter. För många är det första gången de upplever den svenska naturen och lär sig om allemansrätten. Att delta bygger självförtroende och inspirerar till egna äventyr – flera av våra deltagare fortsätter att bege sig ut på egna aktiviteter i naturen, alltifrån skärgårdsutflykter till att bestiga Kebnekaise. Vi är så glada över att få vara med på deras resa!

833

deltagare har varit med på
81 aktiviteter med
Äventyrsgruppen 2024

67

unga har lärt sig
samma och cykla

47%

Av deltagarna
var tjejer

“Det var jättekul med alla lekarna vi gjorde. När jag var med första gången gillade jag inte att leka. Då var jag blyg. Men nu är det jätteroligt!”
/Deltagare på utvärdering

“Jag känner mig alltid hemma när jag kommer till Äventyrsgruppen. På ett sätt som jag inte gör hos andra organisationer som har aktiviteter. Ni är så bra på att se alla, och att lyssna även på de som inte pratar svenska perfekt. När jag kom första gången kände jag mig välkommen direkt.”
/Deltagare under aktivitet

“Det var det bästa äventyret som jag har haft i hela livet. Första gången som jag tältade. Bästa minnet var när vi lagade mat tillsammans, när vi spelade med bollen i vattnet och att träffa er alla!”

/Deltagare första gången med Äventyrsgruppen

VÅRA VERKSAMHETSOMRÅDEN

FRILUFTSLIV SOM FUNKAR

Inom verksamheten *Friluftsliv som funkar* erbjuds frilufts- och utomhusaktiviteter för barn och unga mellan 13-25 år med funktionsnedsättningar. Miljöverkstan arrangerar aktiviteter med fokus på äventyr och naturupplevelser på deltagarnas fritid och på vardagarna via anpassad skola och andra verksamheter. Aktiviteterna är säsongsbaserade och innebär t.ex paddling, lekar och samarbetsövningar i naturen.

För att skapa större nätverk och fler samarbeten deltog vi på mässan "Fritids- och framtidsmässan" och på en festival i Skarpnäck där barn och unga med funktionsnedsättning ska kunna hitta nya fritidsaktiviteter. Där fick besökare ha idéer och tankar kring vad de skulle vilja göra för aktiviteter med oss samt anmäla intresse för att delta.

Under året fortbildade sig personalen för att bättre möta unga med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar, NPF. Vi vill skapa trygga, roliga och lagom utmanande aktiviteter för alla och verksamhet och personal utvecklas ständigt.

55

Barn och unga fick prova på att paddla- många för första gången!

106

Barn och unga deltog i utomhusaktiviteter tillsammans med Miljöverkstan

56

Lärare och assistenter fick också chansen att prova på friluftsliv!

“Vilken fantastisk kanotupplevelse! Ni i personalen på Miljöverkstaden tog hand om oss och bemötte våra deltagare med respekt och lyhördhet så att alla kände sig trygga och sedda. Hela upplevelsen kan inte beskrivas som nåt annat än ren glädje!”

/Personalen på fritidsgården Kosmos

“Ett stort tack för en helt fantastisk dag. Många av våra elever paddlade för första gången idag och det var en stor upplevelse. Det är inte alla som kommer ut på sin fritid och får uppleva såna här saker, så ett väldigt viktigt jobb ni gör.”

/Lärare i klass från anpassad skola, Östra gymnasiet

“Det var roligt att paddla. Fast jag var rädd först. Jag övervann min rädsla!”

/Elev på utvärdering

VÅRA VERKSAMHETSOMRÅDEN

MILJÖVERKSTANS SKOLVERKSAMHET

Den största delen av vår skolverksamhet är de utedagar vi erbjuder språkintruktionsklasser från gymnasieskolor i Stockholm. Under utedagen introducerar vi nyanlända elever till den svenska naturen och till friluftslivsaktiviteter. Vi pratar om allemansrätten, om issäkerhet, gör upp eld och lagar mat och leker lekar. Nytt för 2024 var att vi skaffade roddbåtar och rodde på Flatensjön. Mycket uppskattat!

Vi erbjuder också upplägg där skolor kan komma själva till Flatens naturreservat och ha en utedag eller friluftsdag och får låna utrustning av oss. Det används framför allt av skolor i Skarpnäcks stadsdel. Vi jobbar med att utveckla Flaten som en bra pedagogisk plats och under året har vi utökat vår verksamhet och också haft aktiviteter i föreningens egna klubblokal i reservatet.

445

elever har fått leka, elda,
åka skridskor och skidor,
paddla och rott roddbåt

32

Luncher har lagats
över öppen eld

13

olika skolor har
besökt oss

"När jag kom hit på morgonen så trodde jag inte att det skulle bli roligt. Men sen blev det jättekul"
/Elev från Blackebergs gymnasium

"Stort tack för senaste aktivitetsdagen. Eleverna var verkligen glada när de kom tillbaka till skolan och berättade om sina upplevelser för andra kamrater!"
/Lärare från Blackebergs gymnasium

"Vi vill börja med att tacka för så fint samarbete och vi hoppas vi kan fortsätta ha samarbete med er framöver också => Eleverna är så glada över att få göra aktiviteter hos er och vi ser hur det ger så mycket.
/Lärare Liljeholmens gymnasium

VÅRA VERKSAMHETSOMRÅDEN

FRITID FÖR FLER I SKARPNÄCK

I samverkan med Skarpnäcks stadsdelsförvaltning har Miljöverkstan under två år drivit ett projekt där vi lotsat nyanlända barnfamiljer till lokala föreningar och fritidsverksamheter. Det finns ett stort utbud av aktiviteter i stadsdelen, men många nyanlända upplever trösklar för att kunna ta del av alla erbjudanden.

Under året initierade Miljöverkstan konceptet Skarpnäckssommar och Skarpnäcksfestivalen, tillsammans med stadsdelsförvaltningen. Det blev en lyckad satsning där kommunikation kring aktiviteter för barn under sommaren förenklades och samlades till ett ställe. Festivalen blev en stor folkfest med föreningar som visade upp sig och besökare fick prova på alla möjliga aktiviteter.

83

hushåll med barn och unga har deltagit

121

barn och unga har varit med på aktiviteterna som anordnats i projektet

20

föreningar har samverkat

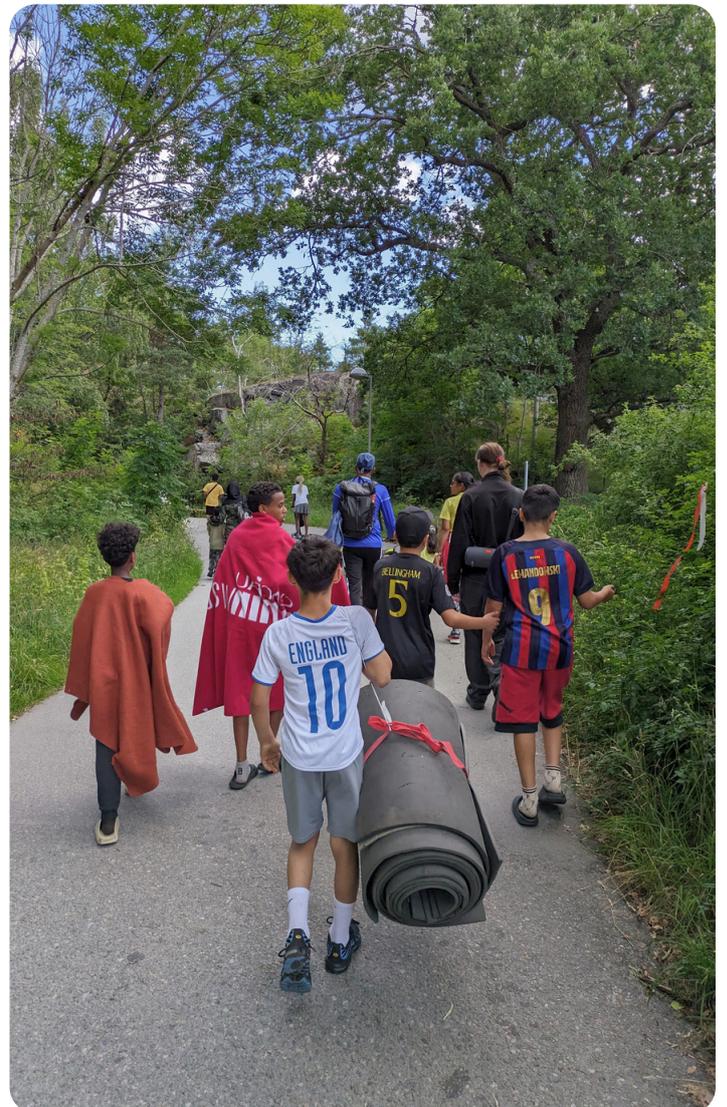

"Det här var den roligaste dagen, snälla kan ni komma tillbaka varje dag hela sommarlovet?"

Pojke 12 år, på kanotpaddling med SHIS-boende

"När man inte pratar språket eller känner någon är det jättesvårt att veta hur och var man ska hitta aktiviteter till barnen".

/Sagt av tvåbarnsmamma från Pakistan, nyinflyttad till Skarpnäck

"Vad betyder liggunderlag och sovsäck?"

/Mamma under föräldramöte inför fotbollsläger

GLOBALA MÅLEN

Vi har identifierat tre mål som Miljöverkstan särskilt bidrar till av de 17 globala målen för hållbar utveckling.

Mål 3

GOD HÄLSA OCH VÄLBEFINNANDE

Naturen har många positiva effekter på hälsan. Ett syfte med verksamheten är att fler ska få tillgång till alla hälsofördelar som vistelse i naturen kan ge. Alla våra aktiviteter sker utomhus och fokus är nästan alltid aktivitet och rörelse.

Mål 10

MINSKAD OJÄMLIKHET

Miljöverkstan arbetar för att fler ska få tillgång till naturen och ha möjlighet att prova på friluftsliv. Det ska inte bygga på att du har föräldrar som introducerat dig till utomhusaktiviteter, att du har råd med dyr friluftsutrustning eller avgifter för aktiviteter. Att vara nybörjare fast du inte är barn ska inte heller vara ett hinder. Miljöverkstan jobbar även för att stötta andra föreningar och organisationer att bli mer inkluderande.

Mål 15

EKOSYSTEM OCH BIOLOGISK MÅNGFALD

Genom att vara ute i naturen kommer vi i kontakt med djur och växter i olika ekosystem och kan lära oss mer om dem. Vi pratar om allemansrätten och hur vi behöver ta vara på vår natur. Allt detta bidrar till en nyfikenhet och en vilja att lära. På sikt får deltagarna en relation till naturen som enligt forskning visar att du är mer villig att fatta hållbara beslut i din vardag.

VÅRT INTERNA MILJÖARBETE

Genom vår verksamhet skapar vi en positiv påverkan på de deltagare som är med på våra aktiviteter. Utifrån att de skapar en relation till naturen och lär sig mer om vad Men även vi använde resurser och lämnar avtryck i vår verksamhet. Så här arbetar vi för att minimera det avtryck vi gör.

NEDSKRÄPNING:

Vi jobbar efter devisen, leave no trace och ser till att platser vi besöker är lika fina när vi lämnar som när vi kom.

AVFALLSHANTERING:

I så stor utsträckning som möjligt försöker vi källsortera det avfall vi får på aktiviteterna. På Miljöverkstans kontor återvinns allt.

MAT:

På alla aktiviteter Miljöverkstan anordnar fika och äter vi vegetariskt och även ekologiskt så långt det är möjligt. Vi undviker även engångsartiklar.

RESOR:

Vi försöker ha så lite klimatpåverkan från våra resor som möjligt. Resor lokalt sker alltid med kollektivtrafik för ledare och deltagare. Längre resor sker främst med tåg men där det inte är möjligt hyr vi minibussar. Miljöverkstans personal cyklar i stort sätt alltid!

INKÖP AV UTRUSTNING:

Vi köper så mycket utrustning och material som möjligt second hand för att minska miljöpåverkan ur ett livscykelperspektiv.

“Jag tyckte det var jättefint att vakna på båten på morgonen. Att vara en del tillsammans med alla på båten. Nästa gång önskar jag att vi ska vara ute fler dagar.”

/ Uliana

“Det bästa var att klättra upp i masten och att styra båten.”

/ Gulsin

RESURSER OCH FINANSIERING

Totala intäkter under 2024 var 2 440 tkr. Miljöverkstan är en ideell verksamhet utan vinstsyfte och alla intäkter som inkommer omsätts till verksamhet.

Intäkterna kommer från offentliga bidrag och projektbidrag från stiftelser. Under året har vi fått stöd av Länsstyrelsen Stockholm, Socialförvaltningen i Stockholm stad, Gålöstiftelsen, Skarpnäcks stadsdelsförvaltning, Kronprinsessan Margaretas minnesfond och Stiftelsen Barn och Miljö.

Genom ett IOP-avtal med Skarpnäcks stadsdelsförvaltning har vi tillgång till verksamhetslokaler vid Flatens naturreservat.

**Under året skaffade
Miljöverkstan en roddbåt
och det blev flera
roddbåtsäventyr!**

ORGANISATION

Det är styrelse, medarbetare och volontärer som tillsammans utgör Miljöverkstan och utan det starka engagemang som finns i organisationen skulle vi inte kunna uträtta allt det arbete och positiva effekter som ni ser i denna rapport.

STYRELSE

Ordförande: Lina Lundström, barnombudsman Stockholm stad.

Kassör: Åsa Holmqvist, landskapsarkitekt med fokus på miljöer för barn.

Sekreterare: Kajsa Eriksson, familjebehandlare, Skarpnäcks sdf.

Ledamot: Lina Ljungström, föreståndare Tyresta nationalpark.

Ledamot: Linus Wellander, utvecklingsledare på Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor,

Ledamot: Anna Jarrick, verksamhetschef Kulturama kulturskola i Fisksåtra.

MEDARBETARE

Under året har Miljöverkstan som mest haft fem medarbetare. Arbetslaget har kunskaper och erfarenheter inom bland annat friluftspedagogik och undervisning, projektledning och genomförande, ekonomi och budgetarbete, samordning av frivilligt engagerade, biologi och miljövetenskap, kommunikation, foto och arbete med sociala medier. Miljöverkstans anställda har mångårig erfarenhet av att arbeta med målgruppen nyanlända och att hålla aktiviteter på lätt svenska.

VOLONTÄRER

Miljöverkstan har flera volontärer som lägger mycket tid, energi och engagemang i verksamheten. Vi är otroligt stolta och glada för att våra volontärer bidrar till så mycket verkstad!

miljöverkstan
FLATEN